posted by Willant on 22. február 2009 - 12:05
23.02.2009 - posledná úprava článku.

Obec Salka, brána do pohoria Börzsöny **[1]**

Pre nás turistov asi najvýznamnejšia obec. Prečo? Prostredníctvom mostu teraz už nonstop otvoreného, poskytuje priami prechod do Maďarska, do srdca pohoria Börzsöny. Dedinka na druhej strane rieky Ipeľ sa volá Letkés (Letkéš) [2] odtiaľto máme priamu turistickú cestu na vrchol Csóványos, alebo cestu do dedinky Márianosztra, ktorá je to zároveň aj významným pútnickym miestom.

Cestou sa môžeme zastaviť na vrchole Nagy-galla. Ak si nechcete drať topánky môžete autom alebo autobusom zamieriť do dedinky Nagybörzsöny.

Na začiatku obce je kostolík z 13. storočia a v centre tejto nemeckej banskej usadlosti ďalší stredoveký banský kostolík. Každá táto turistická destinácia je podrobne opísaná na našich stránkach.

Dedinka Salka si zachováva a prezentuje svoje kultúrne a ľudové tradície prostredníctvom ľudového domu. **[3] Ak sa vyberiete cestou k mostu určite si ho všimnete,**

je takmer stále otvorený. Nakuknite do dvora a domu, nič vás to nebude stáť. Po dohode za menší poplatok vám zorganizujú v duchu dedinskej tradície a kultúry celodenný program. Počnúc zábavou detí vo dvore, až po celodennú turistiku, oboznámia vás tradičnými remeslami obce a ešte vám v murovanej piecke napečú vynikajúce špeciality.

OTVORENÉ DENNE 9.00-17.00

[4]

Vonkajšia murovaná piecka, tradičná výroba kobercov, celodenný program pre deti, rodiny a skupiny.
Tradičné remeslá, organizovanie táborov pre deti, turistika.
Výroba domácich chlebov, koláčov a sladkostí v piecke.
Pečenie slaninky a klobásy na otvorenom ohni.
Možnosť ubytovania na viac dní.
Jazda na koni a koči.
Výroba domácich kompótov a lekvárov.

Približná cena na osobu: 130. -Sk v cene je zabezpečená strava. Je nutné sa dopredu ohlásiť na čísle 0907 40 45 76 mobil. Zo zahraničia: +421 907 40 45 76

www.tajhazipolyszalka.sk [5]

Kontakt: Dikácz Zsuzsanna - mobil: 00421-907.404576
Email: tajhaz.szalka@zoznan.sk [6]

Spomeňme niečo málo o tejto pre nás tak významnej dedinke...

Obec sa prvýkrát spomína v roku 1156 pod menom Zalka, keď sem boli preložené soľné mýta z Nány a zo Štúrova. V roku 1252 kráľ Belo IV. dal zem v Malých Kosihách hosťom zo Salky a v roku 1261 Salku zamenil s majetkami Ostrihomského arcibiskupstva, ktoré sa stalo jej dlhodobým vlastníkom. V roku 1554 Fr. Nyáry s vojskom porazil pri obci Turkov. V roku 1570 bolo v obci 69 domácností a na Ipli pracoval mlyn. V tureckom súpise je Salka zaznačená ako veľká obec. V roku 1664 mala 136

domácností. Obec sa od roku 1754 vyvíjala ako mestečko (oppidum) s trhovými výsadami, ktoré dostala od cisárovnej Márie Terézie. Výsady boli v roku 1888 zrušené, jarmoky však pretrvávali do roku 1945.

Vyučovanie detí je doložené od roku 1757. Na cirkevnej pôde hospodárili predialisti. Obyvatelia sa zaoberali poľnohospodárstvom, vinohradníctvom a chovom dobytka. Významné bolo aj pestovanie ľanu a konope.

V roku 1938 - 1945 sa stala dedina súčasťou Maďarska. JRD založili v roku 1953, malo však krátke trvanie. Znovu bolo založené v roku 1959.

Oficiálna stránka obce [7]

V roku 1902 bol v obci postavený železný most cez rieku Ipeľ. Okolo roku 1900 bolo až 47 mostov cez rieku Ipeľ, mnoho z nich bolo z dreva a spájalo miestne cestné komunikácie dvoch brehov.

Most cez rieku pri obciach Salka - Letkés vyhodili do povetria ustupujúce nemecké vojská v roku 1944. Mnoho ďalších mostov bolo zdemolovaných Sovietskou armádou v záujme ochrany štátnych hraníc, v tejto činnosti pokračovali aj oslobodené krajiny, Maďarsko a vtedajšie Československo.

Most Pri obci Letés - Salka bol v roku 1952-54 zo strategických dôvodov obnovený, ale pre cezhraničný prechod bol pre verejnosť uzavretý. Občania mohli používať len most pri Meste Šahy - Parassapuszta.

Most v obci Salka bol otvorený len príležitostne pre verejnosť v roku 1990 ako malý pohraničný prechod pre slovenských a maďarských občanov. K trvalej prevádzke bol zaradený od roku 1994 s časovo obmedzenou prevádzkovou dobou. Od roku 2007 bola zrušená pohraničná kontrola dvoch krajín a most je otvorený nonstop.

Najjužnejším mostom bol most pri obci Chľaba - Ipolydamázsd, počas stavby vodného diela Gabčíkovo - Nagymaros bol používaný na nákladnú prepravu. V roku 2000 ho zmietla prudká ľadová povodeň a odvtedy nebol obnovený. Podľa plánov by mala začať celková rekonštrukcia miestnych mostov cez rieku Ipeľ.

Pri tomto mieste kde stál kedysi most sa dá dnes bez problémov prejsť bosí s vyhrnutými nohavicami a pokračovať smerom do mesta Szob.

Adresa zdroja (modified on 23.02.2009 - 18:47):http://kontakt.sturovo.com/drupal/content/obec-salka-brana-do-pohoria-borzsony

Odkazy
[1] http://kontakt.sturovo.com/drupal/content/obec-salka-brana-do-pohoria-borzsony [2] http://wikimapia.org/#lat=47.8854994&lon=18.7756348&z=13&l=12&m=a&v=2 [3] http://wikimapia.org/#lat=47.8840784&lon=18.7568808&z=18&l=12&m=a&v=2 [4] http://sturovo.com/drupal/node/62 [5] http://www.tajhazipolyszalka.sk/ [6] mailto:tajhaz.szalka@zoznan.sk [7] http://www.salka.sk/